

NORGES HØYESTERETT

Den 29. januar 2014 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av dommerne Tønder, Endresen og Kallerud i

HR-2014-00204-U, (sak nr. 2013/2304), sivil sak, anke over kjennelse:

Schenker AS

(advokat Runar Hansen)

mot

Aseco Container Services AS

(advokat Morten Garman)

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder forståelsen av kravet i sjøloven § 311 om at avtaler om voldgift skal gjøres skriftlig.
- (2) Ved stevning 8. februar 2013 reiste Tryg Forsikring NUF og Norilia AS søksmål mot Schenker AS med krav om erstatning for tap og skade i forbindelse med en vareforsendelse. I tilsvaret påsto Schenker AS seg frifunnet, og reiste samtidig regressøksmål mot Aseco Container Services AS og to andre selskap for det tilfellet at Schenker AS skulle bli holdt erstatningsansvarlig overfor saksøkerne.
- (3) I tilsvaret i regressøksmålet gjorde Aseco Container Services AS prinsipalt gjeldende at søksmålet måtte avvises for selskapets vedkommende fordi saken hører under voldgift. Subsidiært påsto Aseco Container Services AS seg frifunnet.
- (4) Schenker AS motsatte seg at saken mot Aseco Container Services AS skulle avvises, og viste til at tvisten ikke var omfattet av noen voldgiftsbestemmelse.
- (5) Oslo tingrett avsa 5. juni 2013 kjennelse med slik slutning:

- "1. Søksmålet avvises for Aseco Container Services AS` vedkommende.
- 2. Schenker AS betaler sakskostnader med 8 000 - åttetusen - kroner til Aseco Container Services AS innen to uker fra forkynnelse av denne kjennelse."

(6) Schenker AS anket til Borgarting lagmannsrett, som 18. oktober 2013 avsa kjennelse med slik slutning:

- "1. Anken forkastes.
- 2. I sakskostninger for lagmannsretten betaler Schenker AS 13 000 -trettentusen- kroner til Aseco Container Services AS senest to uker etter forkynnelsen av denne kjennelsen."

(7) *Schenker AS* har anket til Høyesteretts ankeutvalg. Det er i korte trekk anført at lagmannsretten har forstått sjøloven § 311 feil når den har lagt til grunn at bestemmelsen må tolkes i samsvar med voldgiftsloven § 10. Skriftlighetskravet i sjøloven § 311 innebærer at henvisning til standardvilkår som inneholder en voldgiftsklausul bare kan gjøres gjeldende dersom begge parter har underskrevet. Det er vist til at sjøloven § 311 er en særbestemmelse om inngåelse av voldgiftsavtaler i sjørettslige forhold. Den må tolkes i samsvar med sin ordlyd og i overensstemmelse med New-York konvensjonen om anerkjennelse og fullbyrding av voldgiftsdommer.

(8) Schenker AS har lagt ned slik påstand:

- "1. Søksmålet fremmes.
- 2. DB Schenker AS tilkjennes sakskostnader."

(9) *Aseco Container Services AS* har anført at lagmannsrettens lovtolkning er korrekt.

(10) *Aseco Container Services AS* har lagt ned slik påstand:

- "I. Prinsipalt:
 - 1. Anken nektes fremmet.
- II. Subsidiært:
 - 1. Anken forkastes.
 - 2. *Aseco Container Services AS* tilkjennes sakskostnader for alle instanser."

(11) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker:

(12) Saken er avvist under henvisning til at det er inngått voldgiftsavtale og at saken hører under voldgiftsretten. Begrensningene i tvisteloven § 30-6 første ledd første punktum kommer ikke til anvendelse, jf. andre punktum bokstav a, og Schei m.fl., *Tvisteloven kommentarutgave*, 2. utgave, side 1084.

(13) Både tingretten og lagmannsretten har funnet det klart at en henvisning til Nordisk speditørforbunds alminnelige bestemmelser for Transport, Spedisjon og Lagring (NSAB 2000) i Asecos bookingbekreftelse medførte at disse gjelder som en del av avtalen mellom partene. Lagmannsretten uttalte her blant annet:

"Lagmannsretten mener at Schenker ikke kan høres med at kravet til vedtakelse ikke er oppfylt. Det er notoritet over Asecos henvisning til NSAB, NSAB er vel innarbeidet i

bransjen, og Aseco hadde all grunn til å regne med at Schenker var klar over hva disse bestemmelsene gikk ut på. Avtalegrunnlaget er tilstrekkelig klart angitt til at voldgiftsbestemmelsen som utgangspunkt gjelder mellom partene."

(14) Ankeutvalget kan ikke se at det er noe å utsette på denne vurderingen, sml. Rt. 2013 side 129 avsnitt 42-48, som lagmannsretten har vist til. Ankeutvalget la her blant annet vekt på at fakturaen inneholdt en klausul om at alle oppdrag ble utført i henhold til standarden. Se også Rt. 2008 side 920 hvor Schenker fikk medhold i at NSAB gjaldt for et transportoppdrag.

(15) Etter NSAB 2000 § 31 skal tvister mellom speditøren og oppdragsgiveren avgjøres ved voldgift. Spørsmålet er om denne bestemmelsen likevel ikke kommer til anvendelse fordi partene ikke har fulgt fremgangsmåten i sjøloven § 311 første ledd første punktum som lyder slik:

"Uavhengig av § 310 kan partene skriftlig avtale at tvister skal avgjøres ved voldgift."

(16) Verken ordlyden eller lovens forarbeider sier noe om hva som ligger i "skriftlig avtale". Om den generelle forståelsen av bestemmelsen, sammenholdt med voldgiftsloven § 10 som ikke har noe krav om skriftlighet, uttalte lagmannsretten blant annet at

"... sjøloven § 311 må tolkes i samsvar med intensjonene i voldgiftsloven og ikke er til hinder for at voldgiftsbestemmelsen i NSAB 2000 gjelder mellom partene."

(17) Ankeutvalget slutter seg til dette. Som lagmannsretten også fremhever, gir forarbeidene god støtte for at skriftlighetskravet i sjøloven ikke tolkes så strengt at det kreves vedtakelse fra begge parter. Det vises til NOU 2001: 33, Tvistemålsutvalgets utredning om voldgift, avsnitt 8.6 hvor utvalget etter en grundig drøftelse gikk inn for at skriftlighetskravet i tvistemålsloven § 452 ikke ble videreført. Departementet viste til dette i Ot.prp. nr. 27 (2003-2004) side 40 flg., og uttalte blant annet:

"Det er departementets oppfatning at skriftlighetskravet etter gjeldende rett er for strengt, og at en ny voldgiftslov også bør anerkjenne voldgiftsavtaler som kommer i stand ved at en voldgiftsklausul gjøres til del av avtalen selv om henvisningen til voldgiftsklausulen ikke vedtas skriftlig. Departementet er enig med utvalget i at skriftlighetskravet ikke står sterkt når det er på det rene at partene har ment å avtale voldgift, men avtalen ikke kan gjøres gjeldende fordi formkravet ikke er ivaretatt."

(18) Hensynet til internasjonale konvensjoner mv. er drøftet i forarbeidene, men uten at dette tilsa opprettholdelse av kravet til skriftlighet.

(19) Ankeutvalget er etter dette enig med lagmannsretten i at henvisningen til NSAB 2000 i de alminnelige transportbetingelsene var tilstrekkelig til å oppfylle kravet til skriftlighet i sjøloven § 311 første ledd første punktum.

(20) Ankemotparten har påstått seg tilkjent sakskostnader. Påstanden tas til følge. Ankemotpartene er blitt tilkjent sakskostnader for de tidligere retter, og beløpet for Høyesterett settes til 8 000 kroner.

(21) Kjennelsen er enstemmig.

SLUTNING:

Anken forkastes.

I sakskostnader for Høyesterett betaler Schenker AS til Aseco Container Services AS 8 000 - åttetusen - kroner innen 2 - to - uker fra forkynnelsen av kjennelsen.

Clement Endresen
(sign.)

Bård Tønder
(sign.)

Knut H. Kallerud
(sign.)

Riktig utskrift: